

ЦАРЕГРАДСКИ ВѢСТНИКЪ

Годишна цѣна:

110 гр. за въ Цареградъ; 130 гр. за по
вонъ и въ Одесса на бешлицы, а на
книги 150 гр. — Отъ Одесса за въ
всички-те мѣста въ Россія плащася въ
година-та за пресылка-та на русска-та
поща 2 карбовны.

№ 154.

ИЗДАВАСЯ ВСЕКА СУББОТА.

Подписка ся приѣма въ Типографіа-та ни
у Болгарскіи Метохъ. Въ Одесса у Его
благородія Николая Христофоровича Па-
лаузова. Въ Москва въ Редакцій Жур-
нала Москвитинна. Въ Букурещъ у
Г-на Проконія Валаноглу. Въ Ибраила у
Г-на Михаила Поповича.

ОТЪ РЕДАКЦІЯ-ТА.

Виждатъ сега веке наши-те читате-
ли колико попеченіе и трудове полагаме за да
направиме любопытенъ, колко-то е възможно,
единий нашъ Вѣстникъ, и да ги благодариме
съ избранно-то негово многополезно содержа-
ніе, и ради това, надѣвамеся, наши-те спомо-
ществователи да ся умножатъ. Между тѣмъ
молиме оныя отъ наши-те спомоществова-
тели, на кои-то подписка-та ся свършуша съ
истекующа-та година 1853 съ време да ны из-
вѣстятъ нихно-то благодареніе че ще получа-
ватъ и за напредъ вѣстникъ за да ся поводи-
ме нмы щото повреда да не ны ся случи. Молиме и
оныя, кои-то не ся платили спомоществованіе-
то си, да ны го испратятъ на чиста монета
гр. 130 или на книги 150.

Сега като патна нова-та година ще вмѣ-
стиме и имена-та тоди на стары-те, колко-то и
на новы-те спомоществователи, както и на о-
ныя, кои-то престанаха да взематъ, за да по-
кажемъ кому въ сердце-то ревность-та умира
и кому ся вооживлява.

ВАТРЕШНИ НОВИНЫ.

ЦАРЕГРАДЪ.

Единъ татаринъ дойде оная суббота отъ
Румелійска-та войска и донесе писма отъ 12
Декемврія, кои-то извѣстятъ че на истый
день русси-те ударили островъ-аъ, кой-то е
положенъ въ Дунава срѣщу Мачинъ, съ всич-
ка-та нихна сила за да поставятъ тамо вое-
нень единъ редъ. Но Царски-те войски, послѣ
гольмо едно сраженіе ги накарали да си оти-
дѣтъ, казва Ж. де Константинополь.

Споредъ истый Вѣстникъ, 20 Египтіане
минали, на Исакта, презъ ношъ-та, Дунава, ка-
то плували, ако и да е было много студено,
и хванали отъ оная страна на Дунава 6-мина
стражары руссы, и кои-то прикарали на гър-
ба си отсамна-та страна, и че тии како са
привзели отъ студъ-та умрѣли.

Истый Вѣстникъ прилага, че ся научилъ

отъ особны писма, че станало голѣмо сраже-
ніе на Калафатъ, и че Царски-те войски спо-
лучили.

Слухъ ся раздаде, казва истый Вѣст-
никъ, кога-то Трапезонтскій параходъ оная
суббота дойде, че часть отъ русска-та флота
ся появила край Азіатски-те страны кадъ мысъ
Керемпе, почти 6 часа кадъ востокъ на Си-
напъ. Тойзи слухъ, не былъ истиненъ зацото
русски-те корабли, кои-то ся расхождали пре-
ди 15 дни кадъ Бургасъ и Варна, завърнали-
ся на Севастополь споредъ послѣдны-те извѣ-
стія, кои-то торговски корабли донесли.

Слѣдующе-то писмо испроводися отъ Ав-
стрія, Англія, Франція и Пруссія до нихны-те
въ Цареградъ представители, наедно съ прото-
коль-аъ, кого-то въ предидущій нашъ листъ
издадохме.

Господине! правительства-та на нихно
Величество Императора Австрійскаго, Импе-
ратора Французскаго, Царица-та на Соедине-
но-то Царство на Велика-та Британія и Ир-
ландія, и Царя Прусскіи, съ глубока жалость
видѣха бой между Россія и Турція да ся по-
вдигне; и за да сократятъ, колко по скоро
е възможно, неприятелски-те дѣянія, и да до-
каратъ воюющи-те двѣ страны на погужденіе,
кое-то много полза на Европа докарва, видѣ-
ха че е нужно да соединятъ старанія-та си.

Сообщеніе-то, кое-то представители-те
на четыры-те сили у Віенна взеха заповѣдь
да испратятъ право до Н. П. Решидъ паша,
и на кое-то копія-та трѣба да вы ся е испра-
тила, е новъ и совершенъ знакъ на едно-
образны-те предложенія, кои-то нихны-те пра-
вительства иматъ щото, чрезъ жарко-то нихно
желаніе, и нихно-то соединеніе да помогнатъ
миръ-аъ да ся възстанови. Не ся сумиѣвамъ,
Господине, че ще положите всяко стараніе за
да сполучите испытасемо-то това погужденіе,
и друго не ми остава освѣнь да вы дамъ со-
вѣты, кои-то, наедно съ други-те ваши собра-
тія, ще дадете на министры-те на Н. И. В.
Султанъ-аъ.

Разны-те записы, кои-то В. Порта е из-

дала, и умѣренность-та, коя-то въ нихъ ся
появлява, даватъ ны надежда че ще намѣри-
те Решидъ паша расположенъ да познае, че
предложенія-та, кои-то четыры-те сили пред-
ставляватъ, са согласни съ ползы-те и неза-
висимость-та на Оттоманска-та Имперія. Съ
искренность пытаме В. Порта, и надѣвамеся
че и тя съ искренность ще ся отговори, и
вѣруваме че ще ограничи существующа-та
между Нея и Петербургскій дворъ распрія въ
истинны предѣли, и че вси-те нейны старанія
ще клонятъ камъ рѣшеніе-то ѳ безъ да ста-
не нужда чужди елементи на ныхтѣшний-аъ
бой да ся намѣшатъ.

Надѣющися и знающы че принадлежи на
В. Порта да ся отговори на сообщеніе-то, кое-
то ѳ ся испраца, споредъ както благоразуміе-
то я совѣтува, мыслиме обаче че можиме да
вы совѣтуваме да привлечете вниманіе-то ѳ,
щото и сама да е увѣрена че ще ны намѣ-
ри согласны на онова що ще направи.

В. Порта ще покажи най первенъ че Ав-
стрія, Франція, Англія и Пруссія не са ся из-
мампили за миролюбивы-те ѳ расположенія, на-
то я мыслятъ че всегда е желаяла да свърши
чрезъ постепенно нѣкое погужденіе распрія-та
коя-то между Нея и Россія ся е повдигнала, и
че е готова съ други-те сили за това да ся
вразумѣе. Диванъ-аъ като си науми удосто-
вѣреніе-то, кое-то повтѣрително Россія даде
че не ще новы отступленія, нито права кои-
то да нарушатъ Султанова-та власть, Диванъ-
аъ, казваме, трѣба готовъ да ся покаже че
иска да поднови старанія-та си и да тѣрси
начинъ-аъ споредъ кого-то миръ-аъ ще ся
изслѣдува и да ся нареди религіозный-аъ во-
просъ, съ условіе, щото да не отступи на
никое отъ предложенія-та, кои-то уже е отхвѣр-
лила, и да ся погуди за испразненіе-то на Кня-
жества-та.

Това изслѣдованіе естествено ще ся на-
прави отъ единъ оттомански посланникъ и
единъ русски посланникъ вооружени отъ по-
требна-та за изслѣдованіе полномоцнасть. Но
согласіе-то за да стане полесно между двѣ-те
страны, опредѣленны-те полномоцници не
щатъ сами да ся уприговарятъ, но предъ

ПОДЛИСТНИКЪ.

ОСТРОВЪ БОРНГОЛЬМЪ.

(Превелъ Тодоръ Н. Шишковичъ.

— Ободреніе къмъ Любезны-те Чита-
тели съ Вѣстника на зима-та.

Премина вече лѣто-то.

Злата-та есень поблѣднѣ,

И по гора-та листе-то

Наредомъ вече пожълтъ;

Мъгляво-то небе

Вълнувася, играй

Като тъмно море

До безконеченъ край;

Уже студена-та земе

Ще ся настила съ чистъ, бѣлъ пухъ
И тѣй отъ зимно-то време
Да не уныва нашій-а духъ:
Да ся поскътваме сега
Въвъ тихія нашъ Кабинетъ,
Че нек' вали по възъ свѣгъ-а
И нѣкъ ся трупъ мразъ и ледъ. —

Скупомъ дръвы Граничовы

На огнище-то горѣтъ;

И насъ окол' на столовы

Да насѣдаме зовѣтъ. —

Аленъ пламакъ ся разлива

На каминна-та предъ насъ

И желаніе намъ развива

Пріятный-а този часъ:

До покоющія одръ

Да си казваме открыто,

Единъ другъ съ духъ бодръ
Разны случки и събытія.

РАЗКАЗЪ НА РУССКІЯ ПЪТЕШЕ- СТВЕННИКЪ К*.

за Острова Борнгольмъ.

Пріятели!

Вый знайте, че азъ странствувахъ въ
чужда земе, далечъ, далечъ отъ мое-то отече-
ство, далечъ отъ насъ-любезны на сърдце-то
ми! видѣхъ много нѣща за чуденіе; чухъ
много удивителны; много вы съмъ разказвалъ,
но не за всичко-то, що ся е случило съ мене
Слушайте! и сега да вы раскажъ — и ще
кажъ истиннъ, а не измыслѣнъ.

Англія бѣше крайнія предѣлъ на мое-то
пѣтуванье. Тамъ азъ самси си казвахъ:

“Отечество-то и пріятели-те твои тѣ
”чакать; време е вече да ся успокоишь въ

представители-те на Австрія, Франція, Англія и Пруссія.

Разумы, кои-то познаваме, вѣрно не упрошаватъ В. Порту да упривори съ Россія на мѣсто, гдѣто има русски войски; какво-то и Россія отъ нейна страна вѣрно щеше направи замѣчания противъ кой да е въ Турція градъ. Полезно е убо да ся остави на двѣ-те страны да избиратъ неутрално нѣкое мѣсто, и мы ся теглиме да назначиме отъ сега още способно нѣкое мѣсто.

Впрочемъ, Господине, намѣреніе-то, кое-то четири-те сили гонятъ, не ще бы полно ся сполучилъ, ако начала-та на миролюбивы-те предисловія не ся послѣдуваха отъ прекратеніе-то на непріятелски-те дѣянія. Вѣруваме убо че В. Порту, кога-то мы я удостовери-ме, че предѣли-те споредъ кои-то тя има расположение да ся упривори, ще быдатъ приняты и отъ Россія, тогава не ще веке да има правда да ся противи на примиреніе-то, на кое-то подробности-те слѣдовательно ще ся наредятъ. Во всякъ случай може да ны отпрати тойзи вопросъ, и въ положеніе, споредъ кое-то предѣли-те, кои-то отъ оттоманско-то правителство ще ся предложатъ, не са такива щото Россія да ся склони на приговори, тогава совѣтуваме оттоманскій посланикъ да ся испрати и да ся опредѣли неутралный единъ градъ, гдѣто полномощицы-те на Россія и Турція да ся соберятъ и разговорятъ съ представители-те на четири-те сили.

Разны-те предложенія, кои-то горѣ изложихъ и замѣчания-та, кои-то ги придружаватъ, станали ся не съ полна склонность, отъ Австрія, Франція, Англія и Пруссія. Желательно е убо и самый Решеде наша да ги вземе подъ всгый-атъ взоръ, и верху тѣхъ да основае сообщеніе-то, кое-то мы отъ него учекваме.

Разумѣваме убо съ кой начинъ ще ся приеме таковъ единъ отговоръ; иначе не ще можемъ да разумѣеме какъ, Высока-та Порту, като сравнява ползы-те, кои-то таково-то погужденіе дава на оттоманска-та держава, може ся колебае за да влѣзе въ путь-атъ, когото посредничество ѱ отвара.

Моля, Господине, да идете наедно съ ваши-те собратія на Решеде наша и да му прочетете настояще-то, и да го ободрите съ ваши-те важны совѣты.

Віенскій Вѣстникъ Пресъ, казва че предложеніе-то за новы-те приговори на турско-русска-та распря излѣзло отъ англійскій кабинетъ, послѣ като попыталъ ако Австрія има расположеніе да предложи ново посредственно начертаніе. Австрія ся отговорила, че има расположеніе, но оставила попеченіе-то на англійскій-атъ кабинетъ да сочини и направи начертаніе.

На первый убо декемврія (н) стигна у Віенна едно сообщително начертаніе, сочинено въ Лондонъ. Намѣреніе-то на това начертаніе бѣше да расположи В. Порту за да ся

приговори за миръ, като предварително заповѣда примиреніе да стане. Въ исто-то начертаніе казвашеся на В. Порту че Негово Величество Императоръ Никола бѣлъ казалъ на Віенскій кабинетъ че не щѣлъ да отхвърли миролюбивы-те предложенія, кои-то отъ Турція происхождатъ.

На второй декемврія, Лордъ Вестморландъ, англійскій у Віенна посланикъ, разныслялъ наедно съ австрійскій министръ иностранныхъ дѣлъ верху това начертаніе.

На третій посланицы-те, на Франція Англія и Пруссія собраха ся на совѣтъ въ министерство-то иностранныхъ дѣлъ. Но нищо не ся рѣши, защото пруссійскій посланикъ каза че немалъ инструкція отъ правителство-то си.

На четвертый день, поискаха ся тыи инструкции, кои-то и дойдоха чрезъ тилегграфическо средство, и на другій день презъ пощъ-та испратиха ся потребны-те инструкции, камъ австрійскій-атъ въ Цареградъ посланикъ; наедно съ копія-та на сообщително-то начертаніе. Не ся подписаха обаче всички-те на исто-то начертаніе, но всякъ подписа друго едно еднaкво, и на угрешный день испратиха ся това сообщеніе на Диванъ-атъ.

Сербскій министръ иностранныхъ дѣлъ испрати слѣдующе-то писмо до Брюкселскій-атъ Вѣстникъ, Ендепандансъ Белжъ.

“Господине!

Ендепандансе Белжъ отъ 21 9-врія, число 325, издаде една кореспонденція “отъ Край-Дунава”, въ коя-то ся пише, между друго, че Князь Сербскій не рачилъ да ся склони турски войски презъ Сербія да минятъ че ся противилъ на умноженіе-то на турска-та въ това Княжество стража, че въ тойзи случай ся е отпавилъ до австрійски-те дѣйцы, кои-то го одобрили и му ся обѣщали помощь, и че така ся разумѣвало усредоточеніе-то на австрійски-те близъ Темишваръ войски.

“Въ состояніе самъ, Господине, да вы извѣстятъ че Порту-та не е искала да минатъ войски-те ѱ презъ Сербія, нито пакъ нова стража въ това Княжество да испрати; слѣдовательно, Сербско-то правителство не може ся отказа на едно нѣщо, кое-то отъ него не ся е искало, нито пакъ можило да ся отпави въ тойзи случай на австрійски-те дѣйцы, и така усредоточеніе-то на австрійски-те въ Сербски-те предѣли войски, Ако воистинну усредоточіе на това мѣсто е имало, не можеше да ся подбуди отъ Сербско-то правителство.

“Имамъ честь да вы моля, Господине, да благоизволите да вмѣстите това обявленіе въ ваший Вѣстникъ.

”Сербскій министръ иностранныхъ дѣлъ.

”Алекси Симичъ.

”Бѣлградъ, 23 ноемврія (5 декемврія) 1853.”

Вѣстникъ Сѣверная Пчела извѣстятъ че, по сила на указъ, издаденъ на 1-й декемврія, Бесарабія, и правителства-та Херсонско и Таврическо ся положили въ обща-тельно состояніе, и че ще ся управляютъ споредъ военны-те законы.

Тойзи Императоровъ Николаевъ Указъ е слѣдующій:

“Въ тыя обстоятелства за нужно видѣ-ме да обявиме въ военно-то состояніе, область-та Бесарабія, и правителства-та Херсонско и Таврическо. Правителство-то Таврическо и часть отъ Херсонско-то правителство, кое-то е отъ лѣва-та страна на рѣка Бугъ, полагаются въ управленіе Князя Меншикова, Морского Главнаго начальника и общаго адъютанта; а область-та Бесарабія и друга-та часть отъ Херсонско-то правителство, кое-то е отъ дѣсна страна на рѣка Бугъ, полагаются подъ управленіе-то Барона Остенъ-Сакена, начальника третьяго коннаго корпуса и общаго адъютанта. Оставяме на Князя Меншикова, и Барона Остенъ-Сакена полномощность-та да употребляютъ власть-та, коя-то имать начальны-те отъ частны-те войски, споредъ уставъ-атъ на военно-то правителство, направи-въ на 5 декемврія 1853, за колко-то время тыя правителства останатъ въ военно состояніе. Управленіе-то на сенатъ-атъ ще вземе потребно-то попеченіе за да ся тури въ дѣйствіе настоящій Указъ.

Санкт-Петербургскій Вѣстникъ отъ 11 декемврія извѣстятъ слѣдующе-то отъ страна министра финанцій.

“Министерство-то финанцій чрезъ него-во-то обявленіе отъ 23 октоврія (4 ноемврія) извѣсти общо на торговцы-те, че мореплаваніе-то на торговски-те корабли на неутралны-те народы ще е свободно отъ Россія, до-клѣ существова бой-атъ съ Турція. Но, понеже може злоупотребленіе да стане на тая свободность, и така турски-те корабли да ся снабдятъ съ баруть и други запасы, министерство-то финанцій, за да привари таква противъ Россія непріятелски дѣянія, гледа за должность да извѣсти общество-то че, корабли, цосящи такива товары, и вообще работы кои-то, споредъ народны-те законы, ся счи-татъ като преступителны, ще ся ловятъ и ще ся имать като законна една на бой-атъ добыча, безъ да ся гледа знамя-та, коя-то ги защищава.”

РАЗНИ НОВИНЫ.

Тріестскій параходъ въ недѣля на 27 декемврія дойде, и донесе извѣстія че до 11 декемврія не была станала бытва-та, коя-то въ Калафатъ ся учекуваше.

Че нищо не было извѣстно ако русскій Императоръ ся е склонилъ на предложенно-то погужденіе.

”тѣхны-те обѣтія; време е да посвѣтишь странническій-а си Жезлъ Сыну Майну (*); време е да го покачишь на най гж-стыа клонъ на туй дърво, подъ кое-то си ты игралъ на млада години.”

— Казахъ и сѣднахъ на корабля Британія, за да плавамъ камъ любезны-те страны на Россія.

Ный скоро, скоро летѣхме на бѣлы-те парусы (илкени) срѣди цвѣтущи-тѣ брѣгове на величественна-та Темза. Безпредѣльно-то море вече ся запѣни предъ насъ; ный вече чувахме шумъ-а на негово-то вълнуваніе — но изведнѣждъ вѣтръ-а ся премѣни, и нашій-а

(*) Въ старо-то време странствующи-тѣ пжтницы, като ся възвръщали въ отечество-то си, просвѣщавали тоѣги-те си на Сына Майновъ — Меркурія.

корабль въ ожиданіе на по благопріятно време, трябало да ся въспрѣ срѣщу мѣсто-то Гревзенда.

Азъ наедно съ капитана излѣзохъ на брѣга; разхождахся съ покойно сръдце по зелены-те лаки, украсены отъ природа-та и отъ трудолюбіе-то, — мѣста рѣдки и живописны; най сетѣхъ уморенъ отъ слънчовыя жаръ, лѣгнахъ на трѣва-та подъ столѣтныя Вжзъ (дърво), близо до морскія брѣгъ, и гледахъ на влажно-то пространство, на пѣнисты-те талазы, кои-то въ безчетъ — редове изъ мрачна далечность ся носяхъ камъ острова съ глухъ ревъ. Печалный-а този шумъ и видъ-а на необозримы-те воды, начнаха да мя склоняватъ камъ тѣзи дръмка, камъ туй сладостно бездѣйствіе на душа-та, въ кое-то си-чки-те идеи и чувства ся воспиратъ и оцѣп-няватъ, подобно на изворны водны струи,

кои-то изведнѣждъ замръзвѣтъ, и кое-то е самый разителнѣйшій и самый пинтическій образъ на смърть-та; но този часъ нечаянно ся потхрениха надъ глава-та ми клоны-те на дърво-то . . . азъ погледнахъ и видѣхъ — младъ челоуѣкъ, простъ, поблѣднѣлъ, нажаленъ — видѣ ми ся повече приидѣніе нежели челоуѣкъ. Въ една-та си ржка той държеше китаръ, а съ друга-та късаше листовце отъ дърво-то, и гледаше на сыно-то море съ неподвижны-те си черны очи, въ кои-то мжждѣше послѣдныя зарж на угасающій животъ. Мой-а погледъ не можалъ да ся срѣщне съ негова; чувства-та му бѣха мъртвы за въи-шны-те предметы; той стоеше два раскратъ отъ меня на далечъ, но не виждаше нищо, не чуваше нищо

— “Злочестный младъ челоуѣче! (мыслѣхъ азъ) ты си убитъ отъ злочестіе — отъ судъ

Извѣстія-та, кои-то отъ Лондонъ на 23 дойдоха казватъ че министерство-то всегда на колебаніе ся намѣрвало. На 28 дошло въ Триестъ слѣдующе-то телеграфическо извѣстіе отъ 26 Лондонъ. "Лордъ Палмерстонъ взе назадъ оставка-та си; кои са причины-те не е извѣстно."

Но казватъ, че Лордъ Палмерстонъ пакъ въ служба-та си влѣзълъ, зацо ся согласили флота-та въ Черно море да влѣзе; и за това оставилъ да иска избирателный-атъ законъ да ся преобрази.

Парижскій Вѣстникъ Вѣкъ казва че англо-французска-та флота не щѣла отъ Черно море да излѣзе, ако по напредъ руссы-те не испразднятъ Княжества-та.

Пишатъ отъ Виенна, 26 декемврія, че тамошны-те представители на Австрія, Франція, Англія и Пруссія, изново ся собрали въ послѣдны-те четиры дни за да ся разговарятъ и размыслятъ за Восточный-атъ въпросъ.

Мюнски-те Вѣстницы извѣстятъ че Власти-те, на 19, взели мѣрки за да обезпечатъ общо-то спокойствіе, и че запрѣли нѣколцина немирници.

Войска-та отъ казацы, кои-то сега нова ся состави, за коя-то говорили бѣхмѣ, остави Цареградъ и трѣгнува за Едрене и отъ тамо ще отиде за Шуменъ.

Пишатъ отъ Халепъ, 11 декемврія, че отъ двѣ-те хиляды войски, кои-то въ тая областъ ся написаха, хиляда-та трѣгнаха за опредѣленно-то си мѣсто. Така и отъ туркоманско-то поле, и Антиохія трѣгнаха войски.

Етемъ паша, кой-то ся бѣше опредѣлилъ да иде въ Бѣлградъ да занесе на Князя Сербскаго ферманъ, съ кой-то ся подтверждатъ права-та, кои-то Султани-те са дали на тая областъ, трѣгналъ, казватъ, за това мѣсто въ миналый пондѣльникъ.

Пишатъ отъ Измиръ, че въ тамошно-то христанище станало една такава силна буря, што най стары-те чловѣцы не помнятъ да е станала други путь. Всы-те скели по край море-то са ся отпразли и занесли отъ воды-те. Морски-те волны занесли голѣмо количество стоки отъ гюмрюкъ-атъ; много канцы ся строшили и канцїи-те ся погубили.

Послѣднѣ-та среда единъ крадецъ хлопалъ бѣше врата-та одного дома на махалата Айналъ-Чешме называема, за да му отворятъ; но понеже не чули внутрѣ отъ домъ, отишелъ си. Послѣ обаче служанка-та като бѣше излѣзла вонъ по сосѣды-те за работа, и остава врата-та отворена, и естий крадецъ, вмкнувася въ домъ-атъ, качуася горѣ въ една стая, зема едно малко сандуче, и отива си; но като стиваше изъ стѣла-бата, ето че срѣща служанка-та, коя-то безъ да ся сумни нѣщо остава го да мине, и му думаше: много здравіе си носи, зацо ты го

ба-та — не знамъ нито име-то, нито рода ти; но знамъ, че ты си злочестенъ!

Той въздхнѣ; подигна очи камъ небо-то — махнася отъ дърво-то, сѣдна на трѣва-та, засвири на гитара-та си печальный запѣвъ, като гледаше я на море-то, и запѣ съ тихъ тласъ слѣдующѣ-тъ пѣснь (*) на Датскій азыкъ:

Законы-те осаждаютъ
Любезный мой предметъ;
Но, о сердце! кой може
Да ся противи теб'?

И кой законъ е по святъ
Отъ чувства-та твои?
Каква по силна власть
Отъ хубость и любовь?

(*) Тя може да е измѣнена тукъ тамъ въ первообразіе-то си: по стихове, за да увардять първыя си размѣръ, не ся превеждатъ дума по дума и стихъ въ стихъ.

взела да е былъ гостенинъ. Въ сандуче-то имало една желтица 100 гроша, едни обицы, едно кръсче, единъ синджиръ на часовникъ. Освѣтъ това крадецъ-атъ взелъ и едни многоцѣнны кехрибарены броеницы.

Двамина офицери французы, учителя въ военно-го тукашно училище, Господе Мужино и Марсо отидоха въ лѣсъ-атъ задъ военно-то училище и ся биха на дюель (сединоборство) съ единъ видъ шишове, и Г-нъ Мужино ся удари и ся проби въ груди-те; послѣ като и той бѣ ударилъ противникъ-атъ си Г-на Марсо, отпуснася верху себе, падна долу и тосъ-часъ издыхна. Взеха го послѣ свидѣтели-те и занесоха го въ училище-то. Това единоборство, кое-то ся случи въ оная среда, быде причина на голѣмы разговоры между Европейцы-те.

Х Господине Издателю Ц. Вѣстника, умоляваетеся да вмѣстите слѣдующе-то въ досто-почтенный вашъ листъ.

Добро-то, мыслимъ, трѣба да ся похвалява заради двѣ причины, то естъ за да воспріемать воздаяніе чрезъ това, кои-то са го сторили, и за да ся подканятъ и други да го струвать, така што да ся надварватъ въ ревность-та си за общенародна-та наша полза.

Споредъ тукашны-те церковны обычаи, разносятъ отъ всяка церква срѣщу храмъ-атъ й просфоры за честь на праздникъ-атъ; разнесе убо и раздаде и наша-та общенародна Болгарска церква за храмъ-атъ Св. Первомученика и Архидіакона Стефана, по всички-те наши Болгарски еснафы любородны и почтенны търговцы и прочіи наши доброжелатели, кои-то щедро и усердно подариха съ повече отъ всяка друга година. А за да види всякъ другъ нашъ любородецъ, излагаме подробно имена-та на распалены-те и достопохвалны податели:

Господинъ	Димитръ	Топшковъ.	Гр.	300
"	Христо	П. Тапчилеца	"	200
"	Николчо	П. Тапчилеца	"	200
Г-да	Братія	Гешови.	"	200
"	Гаврилъ	Моровеновъ.	"	150
Г-да	Братія	Золотови.	"	145
"	Георги	Василевичъ.	"	150
"	Алек.	Екзархъ.	"	100
Г-на	Братія	Полхронїади.	"	120
"	Андопъ	Байковичъ.	"	110
"	Димитръ	Добровичъ.	"	110
"	Стефанъ	Атанасовичъ.	"	110
"	Христаки	Х. Мавридовъ.	"	100

Негово Высокоблагородіе Константинъ Николаевичъ. " 65
" Величко Марковъ отъ Шум. " 65

2125

(Законъ святѣйшій ты си
И до конецъ вѣковъ
Отъ тебе ще зависи
Свѣтъ-а съзъ тѣхъ любовь! . . .)

Азъ любж, и ще любж.
Кълнете мой-тж страсть,
Душы не желостивы,
Сердца немилостивы!!

Священная природа!
Ахъ! твой-а нѣжнй сынъ
Невиненъ е предъ тебе:
Сердце ми даде, ты!

Преблагитѣ ти дарбы
И Велж . . . украсили
Природо! ты поиска,
Та сме ся влибили.

Надъ насъ гърмѣлъ е твой грѣмъ,
Но не поразялъ насъ,
Кога-то сме были
Въ обятія любовны.

отдолны-те	"	2125
"	Атанасъ Филиппиди.	" 60
"	безъ именной	" 50
"	В. Муропулосъ	" 50
"	Д. С. Караминковъ и сынове	" 45
"	Михаилъ Райковичъ	" 40
"	Стефанъ Иліевичъ.	" 44
"	Григорио Г. Комсионъ.	" 40
"	Д. Саввополосъ.	" 40
"	Христо Табаковичъ.	" 40
"	Ставри Трандафиловъ	" 40
"	Николаосъ Димитриу	" 30
"	Севастиди и Х. Милковъ.	" 20
"	Неделко Бракаловъ.	" 20

2634

"	Генко Р. Аджарооглу.	" 20
"	Христо Рашковъ	" 20
"	Кутю М. Панчовъ.	" 30
"	Божилъ Ивановъ	" 10
"	Тодоръ Стояновъ.	" 10
"	Наню Трифоновъ Калоф.	" 10
"	Димитръ Х. Несторовъ.	" 20

2754

"	Кирякъ Х. Саввовъ.	" 20
"	Хурмусъ Н. М.	" 20
"	Зафири.	" 10
"	Божилъ попъ Василосъ.	" 20
"	Илія Неделковичъ.	" 20
"	Гаврилъ Ивановъ Бацовъ.	" 10
"	Иванъ В. Д.	" 25

2879

"	Х. Спиридонъ Х. Васнловъ.	" 20
"	Маринчо Стояновичъ	" 22
"	Д. Маврозафировъ и Д. Х. Еммануиль.	" 10
"	Георгиосъ Зафирополосъ.	" 10
"	Н. Томеску.	" 25
"	Ивану Арабооглу.	" 20
"	Зафиръ Вунажосъ.	" 20

3006

"	Г. Діалегменосъ.	" 30
"	Георгиосъ Фокасъ.	" 30
"	Д. Ф. Поповичъ.	" 20
"	Георги З. Хайвѣра.	" 20
"	Иванъ Спартали.	" 10
"	Кръстю Гесимовъ.	" 10
"	Илія Пановъ.	" 20

3146

"	Димитръ Х. Туловъ.	" 20
"	Отъ еснафъ Чорапчійскій.	" 100
"	Отъ еснафъ Сенскій.	" 81
"	Отъ еснафъ Кюмюрджійс.	" 20
"	Иванъ Р.	" 6
"	Никола Пенчовъ Габр. бич.	" 10
"	Христо Бакаловъ.	" 5
"	Трандафилъ Тодороръ Габ.	" 2

3390

Замѣчаніе. Зацото заради кратко-то време не можихме да получимъ приноше-

О Бюригольмъ, милый Бюригольмъ!
Душа-та ми кѣмъ теб'
Стремися непрестанно;
Но всичко-то напрасно:

Топж ся и въздышамъ
До край отдалеченъ,
Чрезъ бащина си клѣтва
Отъ твои-те брѣгове!

Ахъ еще ли ты Вело!
Живѣшь съ своя-та скърбъ?
Или въ морски-те волны
Довърши зълъ животъ?

— Еви ся мень, еви ся,
О сѣнка прелюбезна!
Или и азъ, Горчица,
За тебе ще исчезна!!

(Слѣдува.)

ніе-то на просфори-те отъ нѣкои любородцы и христолобиви лица, за това неотомъжно щемъ обнародува подареніе-то имъ като го получиме.

Цареградъ, 29 Декемврія 1853.

Епитропите на Болгарска-та Общенародна Церква.

БЪЛГАРСКИ ВѢСТИ.

Ески-Заара, 25 декемврія.

Извѣстія пріятны отъ военно-то поприще дохождатъ. Нашински-те Оттомане са готови да защитатъ отечество-то съ всичката си сила; и християне-те показуватъ не по малко честолубіе и желаятъ по силѣ да спомогнатъ на достопохвалны-те попеченія на правителство-то; Всякъ благоволено исполнява заповѣды-те; и граждане-те наготвиха и прати-ха пексметъ на войска-та, а пакъ селяне-те брашно, телета и пр. Между тѣмъ отъ родолубіе побудени, принесоха за бой-атъ конье и пары. Сирѣчь Каймакамъ-атъ нашъ Абдулъ-Рахимъ бей даде единъ конь; така и Нан бей, Арифъ бей, Еминъ бей, Садулахъ бей, Х. Селимъ ага, Фератъ ефенди, членове на совѣта; Х. Мустафа бей, Дурмушъ бей, Арифъ беевъ сынъ, Зираатъ Мудиръ-атъ Мехметъ ага, Чичекъ делиси Меминъ ага, Исмаилъ ага, Мунзуре баша Зааде Х. Аали-ага, Господіе Х. Георги Стоювъ, Георгаки Джелепинъ, Лелу Николовъ, дадоха всяки по единъ конь. Освѣнъ това дадоха и еснафъ-атъ бакалски гр. 500; Хафусъ Халилъ табакъ гр. 200; Сарачскій еснафъ гр. 250; писаръ-атъ Амие ефенди гр. 200; Г. Х. Вулчу, Анастасъ Х. Стоенцовъ и Манолъ всяки по гр. 500; Петръ Сливкоглу гр. 250; Арифъ-то Начу гр. 240; Х. Илю гр. 200; Минчу кафтанджи гр. 100; Бойчу, санджкъ емени, гр. 20; Х. Славъ гр. 100 и пр.

Ако быдшій пожаръ не бѣ причинилъ толико обиди почти на вси, честолубіе-то на наши-те граждане щеше да е достозамѣтелно.

Господине Вѣстникъ-издателю!

Вмѣстете, молиме, слѣдующе-то въ почтенный вашъ листъ.

Като самъ отъ фамилія, коя-то ради нейны-те службы, почетеся отъ двамина Императоры съ благородны привилегіи, и нишаны, никакъ за хатъръ лажа не можа рѣ.

Рюфатъ ефенди, кой-то ся бѣше пратилъ отъ оттоманско-то правителство да устрои Шипчайски-те табин, исполни не токмо должности-те, кои-то отъ правителство-то му ся бѣха опредѣлили съ безпримѣрна дѣятелность но още стана и предметъ на почитаніе въ тѣхъ мѣста на Болгарія, ради пристойно-то негово поведеніе, негово-та снисходительность, и особенно ради крайно-то негово челолюбіе.

Негово-то отъ градъ-атъ отшествіе бѣ сопровождено отъ злези, и онѣи, кои-то отъ него благодареніе получиха, загубиха единого благодѣтеля и заступника.

Дано Царско-то правителство оцѣни рѣд-ки-те преимущества такового служителя, и милостиво камъ него погледне.

Казанлъкъ, 20 декемврія 1853.

С. Мейданъ.

Г а б р о в о, 22 декемврія. — Снѣгъ тука много падна; студъ-та обаче не е толико чувствителна. Войски конницы до 1100 души преминаха презъ тѣхъ дни отъ тука наедно съ 70 товара джепане. Тѣ отидоха за Видинъ.

ЗАРАДИ ВОСПИТАНІЕ-ТО.

(Продолженіе.)

въ кои-то умъ-атъ челоубскій е собралъ безчисленны, разновидности-те свои сокровища, и ще

да вземе за себе си това само, щото е въ тѣхъ най хубаво и най достовѣрно. Кругъ-атъ (предѣла, синора) на понятія-та му ще да ся распространи, душа-та ще възлѣзе на высока-та степенъ въ совершенства-та; Мысли-те му ще достанатъ по благородны, сѣрдце-то ще намѣри за себе си по сладко ястіе. Воспитатели (бащи) и наставницы (учители)! помыслете, какво силно вліяніе иматъ на уматъ, на сѣрдце-то, на нравъ-атъ, характеръ-атъ, на сѣрдце-то счастіе или несчастіе на дѣца-та, що приемотъ тѣ первы-те впечатлѣнія, первы-те понятія, первы-те уроцы — и виں ще намѣрите, защо нема нищо погубително, колто-то да имъ позволявате да четатъ безъ избиране всяка що имъ ся случи въ рука-та книга, или да говорите предъ тѣхъ всичко, щото ви дойде до языкъ-атъ. Колко само отъ такива книги и разговори си са загубили дарове-те (наумжтъ), и колко много сѣрдца са ся развратили.

Безъ да гледаме на миниа-та нужда въ предписанія-та Руссовы, че изучуване-то на языцы-те не трѣба да отлагае до гдѣ да стѣнятъ дѣца-та въ совершенны години. Органы-те (членове-те) на дѣца-та са мекы; тѣ по скоро и по лесно отъ возрастны-те могатъ да привыкнатъ камъ правилно-то произношеніе (говораніе на языка. Епоха-та (време-то) на умъ-атъ имъ не е то още за да размысливать високо, а повече за да учать, да изостривать и убогатывать память-та си. На всякой возрастъ природа-та (естество-то) назначава прилична-та му работа Земледѣлецъ (ораца, чивчія-та), ако бы да размѣси времена-та на година-та и да пролѣни редатъ на посѣвать т. е. да оре въ май, а да засѣва въ юлія, кога щеше да никне и фгасува; то щеше да получи за трудове-те си вмѣсто жити пусто раскаяване (празенъ трудъ.)

Най перво и най повече дѣца-та трѣба да изучуватъ отечественныя си языкъ, и да употреблявать всички-те си средства и трудове за да достигнатъ въ него правилно, яко и основатикно (темелно) знаніе. Да оставятъ въ небреженіе (въ немареніе, въ непочитаніе) такъвъ языкъ, на кого-то са написаны всички-те отечественны законы, всички-те граждански и нравственны правила (законы), що си относятъ камъ общественно-то благосостояніе народно, кого-то трѣба да употреблявать въ всички-те си работы, въ всички-те що ся срѣщатъ нужды, — да оставятъ въ небреженіе такъвъ языкъ е голѣма несмысленность и безуміе, и е непростено заблуждаване (загубуване въ темнота-та). Збѣркувать (излжуватъ така подобно и тѣхъ четовѣцы, кои-то мыслятъ, че изучаніе-то на природныя си языкъ не е голѣма мѣка и затрудняване. За да го знаятъ основателно, да го изучатъ съ всички-те му тѣжкости и подробности, да вникни и усѣти (разбере) всяка-та му сила, хубость-та, сладость-та, важность-та (драгоценность-та), да знаятъ да говорятъ и пишатъ на него добръ, силно и отговорно споредъ прилика-та на работа-та, време-то и мѣсто-то (причина-та), всичко това толкова не е лесно, какво-то мнозина мыслятъ и казувать. За придобываніе-то на таква познанія трѣба да ся употреби много трудъ, трѣба да ся пожертвува по голѣма-та часть отъ живота ны. Само това е достаточ-но (доста) веке да отхажри мысли-те на тѣхъ челоубцы, кои-то за полезна почитатъ изучуване-то на много иностранны (чужды) языцы. Не ся препирамъ: Има нѣкои (языцы-те) отъ тѣхъ що са пріеты въ употребленіе, на кои-то знаніе-то споредъ нѣкое отношеніе, нанстина е не само полезно и твѣрдѣ нужно; има нѣкои (челоубцы) кои-то са достигнали до такава степенъ на усовершенствованіе-то, щото могатъ да послужатъ за примѣръ за очистианіе-то на природныя си языкъ; и това за всякога остава не побѣдно, защо не трѣба безъ нужда, а само отъ едно пустосла-

віе да ся изгубува въ изучуваніе-то на многы языцы това време, кое-то за по добръ може да ся употреби за придобываніе наука, що са твѣрдѣ нужны въ нашия животъ, които могатъ да послужатъ за просвѣщеніе-то и укрѣпываніе-то (уячаваніе) на разсудокъ-та.

На разумъ-атъ, знаніе-то, искусство-то (мурафета), на сущо-то счастіе и несчастіе твѣрдѣ много дѣйствува въ челоубка сила-та на воображеніе-то (умственны планъ, ресимъ). Награденія-та съ живо и бѣдро воображеніе не ся грыжи нищо кахъри най и въ тѣмны-те мѣста, а съ тѣмно воображеніе е кахъренъ и най въ прелестно (хубаво) и сладко положеніе на животатъ си. Цвѣтено-то воображеніе (на поле-то цвѣте-то, или бои-те на дрехи-те) украсява (ухубовява) предъ насъ всяка-та натура (естество, земля-та): извори-те (кайнацы) и рѣки-те съ свое-то си иченіе возбуждавать пріятно замыслуване, пещеры-те ся преврѣщатъ въ увеселительны жилища, сущи-те мермери и кипариси ся подсмѣхивають; высоко-то воображеніе надвива всички-те трудове, гѣрми съ надвиваніе, взема Лавровія вѣнецъ въ храматъ на слава-та; а кахърно-то воображеніе напжляува съ зехиръ всичкия животъ, и спокоятъ (рахатя) тогава докарува униніе (сѣхъламакъ), и тетизликъ, — суща-та надежда, сетно-то сокровище на несчастны-те воображеніе-то ги пребрѣща въ черны предусѣщанія-та; мрачно-то ны подблжскува въ яма-та на страхатъ, — добродѣтель-та предъ него ся показува лицемѣрна, пріятелство-то возбужда всякогашно подозрѣніе (шупе); силно-то воображеніе воспламенява художника (занаятчія-та) и запалюва душа-та на зрителя (сенраджія). (Слѣдува.)

Най прѣсны новины.

Сегакато печатахмѣ Ж. де Константинополь издаде особно листо и казва, че вчера сутринъ единъ татаринъ дошелъ, отъ страна на Сами паша, Видинскаго управителя, и донелъ Великому Везиру извѣстія че Исмаилъ паша, главный командантъ на Царски-те у Калафатъ войски, като ся научилъ че русски войски ся собрали въ Мала Влахія и ся приближавали съ 15,000 души кадѣ село Четане, три часа и половина при Калафатъ, гдѣто и той ся готвилъ да отиде, помыслилъ да ся упрѣ на руссы-те и да не ги остави да ся положатъ на това мѣсто, толико близо на Калафатъ, и да не имъ даде време за да собератъ тамо всяка-та нхна сила, както си имали намѣреніе. Исмаилъ паша убо, като оставилъ една малка стража на общо-то негово мѣсто, взема съ него си Мустафа паша, отдѣлнаго генерала, и Османъ паша Бригадскаго генерала, и съ 13 баталіоны пешы, 3 полка конницы и 28 топа, нападна презъ една ноцъ на минала-та недѣля, кадѣ 6 часа сутринъ-та верху руссы-те, и ги растура. Въ исто-то време Мустафа паша, кой-то былъ приварилъ да привземе едно мѣсто кадѣ една часть отъ русски-те войски, ударва ги [отъ страна и накарва ги да ся оттеглятъ въ единъ лѣсъ отъ дѣсна страна на Четане, гдѣто презъ ноцъ-та оттомански-те войски ся были положили. Русси-те така и отъ двѣ-те страны ударены, не можили да ся упрятъ, и ся распрѣснали кадѣ 11 часа на утрень-та и ся гонили отъ турцы-те почти 6 часа. Русска-та Резерва, составляема отъ 8,000 души, коя-то не была достигнала во време-то на сраженіе-то, разбила ся и тя отъ турска-та резерва управляема отъ Ахмедъ паша, отдѣлнаго генерала.

Въ това сраженіе, казва Ж. де К. много русси ся изгубили, но колко? още не ся знае-ло; а Царски-те войски много по малко загубили.

Сами паша испратилъ татаринъ-атъ, на часть-атъ още като ставали тѣхъ приключенія на Калафатъ.

ТИПОГРАФІЯ Ц. ВѢСТНИКА.